

IAU Projekt 1.fáza

Autori: Peter Plevko (50%), Radovan Cyprich (50%)

Dátum: 30.10.2021

In [2]:

```
import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns
import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib as mat
import matplotlib.pyplot as pylab
import statsmodels.api as sm
import statsmodels.stats as sm_stats
import statsmodels.stats.api as sms
import scipy.stats as stats
from matplotlib import pyplot
from collections import Counter
```

Načítanie údajov z datasetov

In [3]:

```
filename = "061/profiles.csv"
profiles = pd.read_csv(filename, sep='\t')
profiles.head()
```

Out[3]:

Unnamed: 0		residence	ssn	blood_group	birthdate	address	name
0	0	55180 Charlotte Mission\nPort Janiceton, MD 01615	707-91-3436	AB+	12/25/1983, 00:00:00	2206 Regina Bypass Apt. 478\nSouth Samanthabur...	Julia Santiagu
1	1	4157 Chelsea Extension Apt. 138\nPhillipstown,...	882-73-6960	B+	05/21/1936, 00:00:00	5495 James Causeway\nLake Charles, NC 64584	Brenda Roacl
2	2	8890 Rogers Trail\nNew April, VT 56293	395-27-1265	A+	05/11/1908, 00:00:00	USNV Olsen\nFPO AE 06714	Richard Thoma
3	3	6073 Roger Via Suite 739\nPort Johnfort, NM 79606	708-36-7168	B+	04/22/1907, 00:00:00	461 Jeffrey Tunnel\nPort Meganmouth, OK 29371	Angela Richard
4	4	6685 Jason Trafficway Apt. 492\nWest Deantown,...	183-78-8749	A-	1905-10-14	501 Johnson Roads Apt. 644\nJonathanborough, N...	Joseph Elliot

In [4]:

```
filename2 = "061/labor.csv"
labor = pd.read_csv(filename2, sep='\t')
labor.head()
```

Out[4]:

Unnamed: 0		relationship	smoker	alp	weight	trombocyty	hematokrit	hemoglobin
0	0	divoced	yes	69.29754	96.36107	6.16009	5.43057	5.33106
1	1	separated	yes	77.14564	87.14201	7.56648	5.49149	6.93812
2	2	single	no	80.33335	77.58017	6.40181	3.43240	6.56676
3	3	divoced	no	87.09655	112.49541	6.50980	4.31559	6.39304
4	4	nop	yes	68.78724	85.92167	8.61102	7.98429	5.27338

Základný opis dát spolu s ich charakteristikami

DATASET PROFILES

Dataset *profiles.csv* obsahuje dokopy 3058 záznamov základných informácií o pacientoch. Počet všetkých atribútov týchto záznamov je 10. Atribút, ktorý nám hovorí o poradí záznamu nebudeme potrebovať, tým pádom tento stĺpec odstránime.

Jeden z týchto atribútov je poradové číslo záznamu. Predpokladáme, že tento atribút reálne pri našom skúmaní a analýze využívať nebudeme, čiže bude vhodné ho z datasetu odstrániť ako aj ďalšie nepotrebné atribúty.

Zoznam jednotlivých atribútov:

- Unnamed: 0 - atribút celočíselná hodnota, reprezentujúca poradiezáznamu.
- Residence - trvalé bydlisko
- SSN - sociálne bezpečnostné číslo
- Blood_group - krvná skupina subjektu
- Birthdate - dátum narodenia subjektu
- Address - adresa subjektu
- Name - meno a priezvisko subjektu
- Race - rasa subjektu
- Job - zamestnanie subjektu
- Sex - pohlavie (M - male alebo F - female)

In [5]:

```
profiles.describe()
```

Out[5]:

	Unnamed: 0
count	3058.000000
mean	1528.500000
std	882.912887
min	0.000000
25%	764.250000
50%	1528.500000
75%	2292.750000
max	3057.000000

In [6]:

```
len(profiles)
```

Out[6]:

3058

In [7]:

```
len(profiles.columns)
```

Out[7]:

10

In [8]:

```
profiles.info()
```

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 3058 entries, 0 to 3057
Data columns (total 10 columns):
 #   Column          Non-Null Count  Dtype
---  -
 0   Unnamed: 0      3058 non-null   int64
 1   residence       3058 non-null   object
 2   ssn             3058 non-null   object
 3   blood_group     3058 non-null   object
 4   birthdate      3058 non-null   object
 5   address        3058 non-null   object
 6   name           3058 non-null   object
 7   race           3058 non-null   object
 8   job            3058 non-null   object
 9   sex            3058 non-null   object
dtypes: int64(1), object(9)
memory usage: 239.0+ KB
```

Identifikácia problémov v dátach s navrhnutým riešením

V datasete profiles sa nachádza niekoľko nezrovnalostí:

- Nepotrebné atribúty
- Overenie duplicitných záznamov
- Chybné záznamy v jednotlivých stĺpcoch
- Nejednotná syntax pre rovnaké výpovedné hodnoty atribútov

Preto si najskôr tieto chyby odstránime.

In [9]:

```
profiles = profiles.iloc[:, 1:]
```

Ako prvé si z datasetu odstránime nepotrebný atribút *Unnamed*, ktorý nám len označuje index záznamu. Vymažeme si ho aj kvôli tomu aby sa nám podarilo zistiť, či sa v datasete nachádzajú nejaké duplicitné záznamy.

In [10]:

```
duplicate = profiles[profiles.duplicated()]
profiles = profiles.drop_duplicates()
print("Počet záznamov v datasete: "+str(len(profiles)))
print("V datasete sa nachádza: " + str(len(duplicate)) + " duplikátov.")
```

Počet záznamov v datasete: 3058
V datasete sa nachádza: 0 duplikátov.

Ako môžeme vidieť dĺžka datasetu sa nezmenila, čo znamená, že nemáme úplne identické riadky. Avšak môže sa stať, že niektorí ľudia budú mať rovnaké meno ale ostatné atribúty sa budú líšiť.

In [11]:

```
def monthToNum(shortMonth):
    return {
        'Jan': '01',
        'Feb': '02',
        'Mar': '03',
        'Apr': '04',
        'May': '05',
        'Jun': '06',
        'Jul': '07',
        'Aug': '08',
        'Sep': '09',
        'Oct': '10',
        'Nov': '11',
        'Dec': '12'
    }[shortMonth]

for x in profiles['birthdate']:

    # nahradim nulovy datum
    if(len(x)==20):
        removedZeros = x.replace(", 00:00:00", "")
        array = removedZeros.split("/")
        newString = array[2] + "-" + array[0] + "-" + array[1]
        profiles['birthdate'] = profiles['birthdate'].replace(x, newString)

    # nahradim lomitkovy datum
    elif(len(x)==10):
        profiles['birthdate'] = profiles['birthdate'].replace(x, x.replace("/", "-"))

    # menim slovo mesiac na cislo
    elif(len(x)==11):
        array = x.split(" ")
        newString = array[2] + "-" + monthToNum(array[1]) + "-" + array[0]
        profiles['birthdate'] = profiles['birthdate'].replace(x, newString)
```

Dátumy v datasete sú zaznamenávané v rôznych formátoch, preto sme si určili jednotný formát dátumu a upravili sme všetky záznamy podľa tohto formátu.

In [12]:

```
print(profiles.race.unique())
```

```
['White' 'Black' 'white' 'Asian' 'black' 'Hawaiian' 'Indian' 'blsck']
```

In [13]:

```
profiles['race'] = profiles['race'].astype(str).str.replace('blsck',"Black")
profiles['race'] = profiles['race'].astype(str).str.replace('black',"Black")
profiles['race'] = profiles['race'].astype(str).str.replace('white',"White")
```

V stĺpci *race* sa nachádzalo pár chýb preto sme si tieto chyby taktiež na začiatku upravili na jednotné hodnoty.

Zaujímavé atribúty

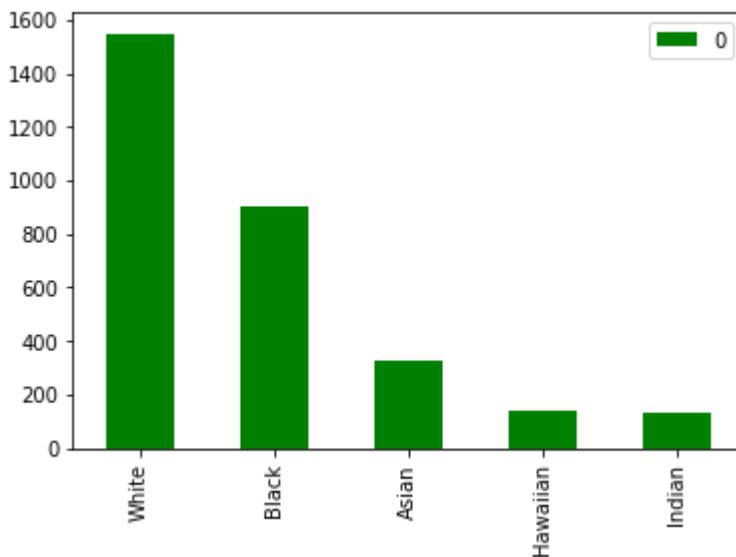
Atribúty z datasetu *profiles.csv*, ktoré nás budú zaujímať sú najmä pohlavie, rasa a krvná skupina jedincov. Pri skúmaní môžeme napríklad zisťovať, či existuje nejaká závislosť medzi krvnou skupinou, pohlavím a rasou ľudí s nábehom na leukémiu. Atribúty *name* a *address* budeme potrebovať pre vyhľadávanie hodnôt v druhom datasete *labor.csv*, keďže tieto atribúty sa nachádzajú v oboch z týchto datasetov.

In [14]:

```
count = Counter(profiles.race)
df = profiles.from_dict(count, orient='index')
df.plot(kind='bar',color='g')
```

Out[14]:

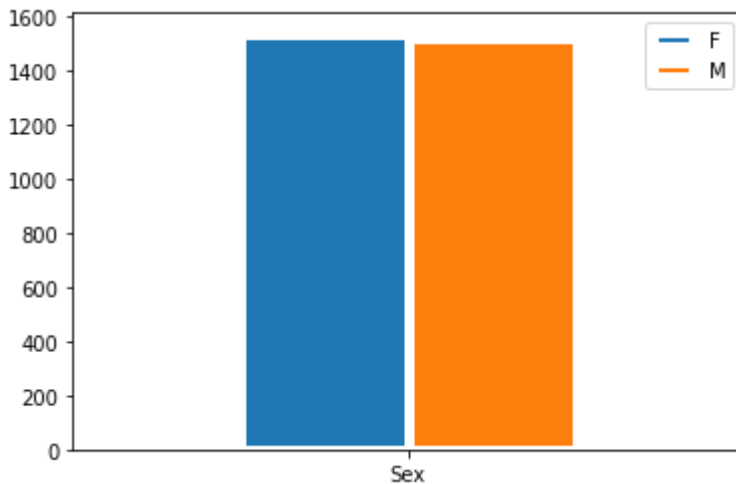
<AxesSubplot:>

In [15]:

```
count = Counter(profiles.sex)
df = profiles.from_dict(count, orient='index')
df = pd.DataFrame(count, index=['Sex'])
ax = df.plot.bar(rot=0, edgecolor='white', linewidth=5)
print(count)
```

```
Counter({'F': 1537, 'M': 1521})
```


In [16]:

```
x=profiles.sex[(profiles["sex"] == "M") | (profiles["sex"] == "F")].count()
print(x)
```

```
3058
```

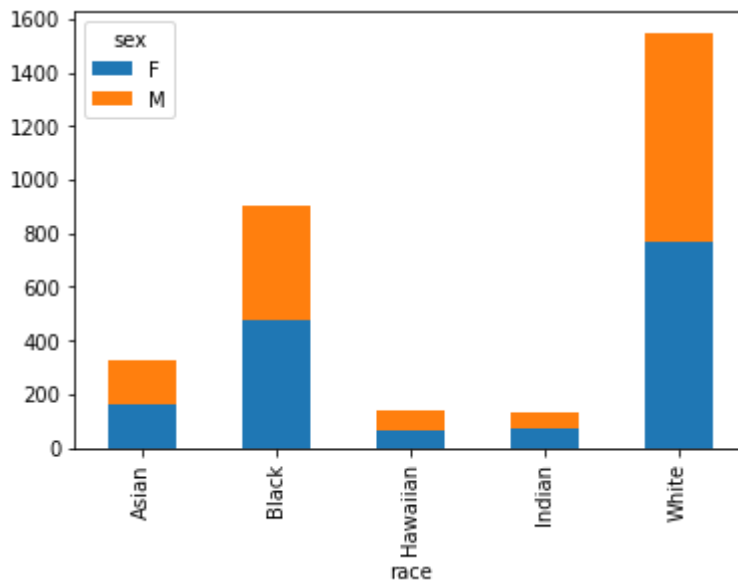
Počet stĺpcov, v ktorých sa nachádza informácia o pohlaví sa rovná počtu všetkých záznamov. Tým pádom sa tu nenachádzajú žiadne chýbajúce hodnoty.

In [17]:

```
pd.crosstab(index=profiles["race"], columns=profiles["sex"]).plot.bar(stacked=True)
```

Out[17]:

<AxesSubplot:xlabel='race'>

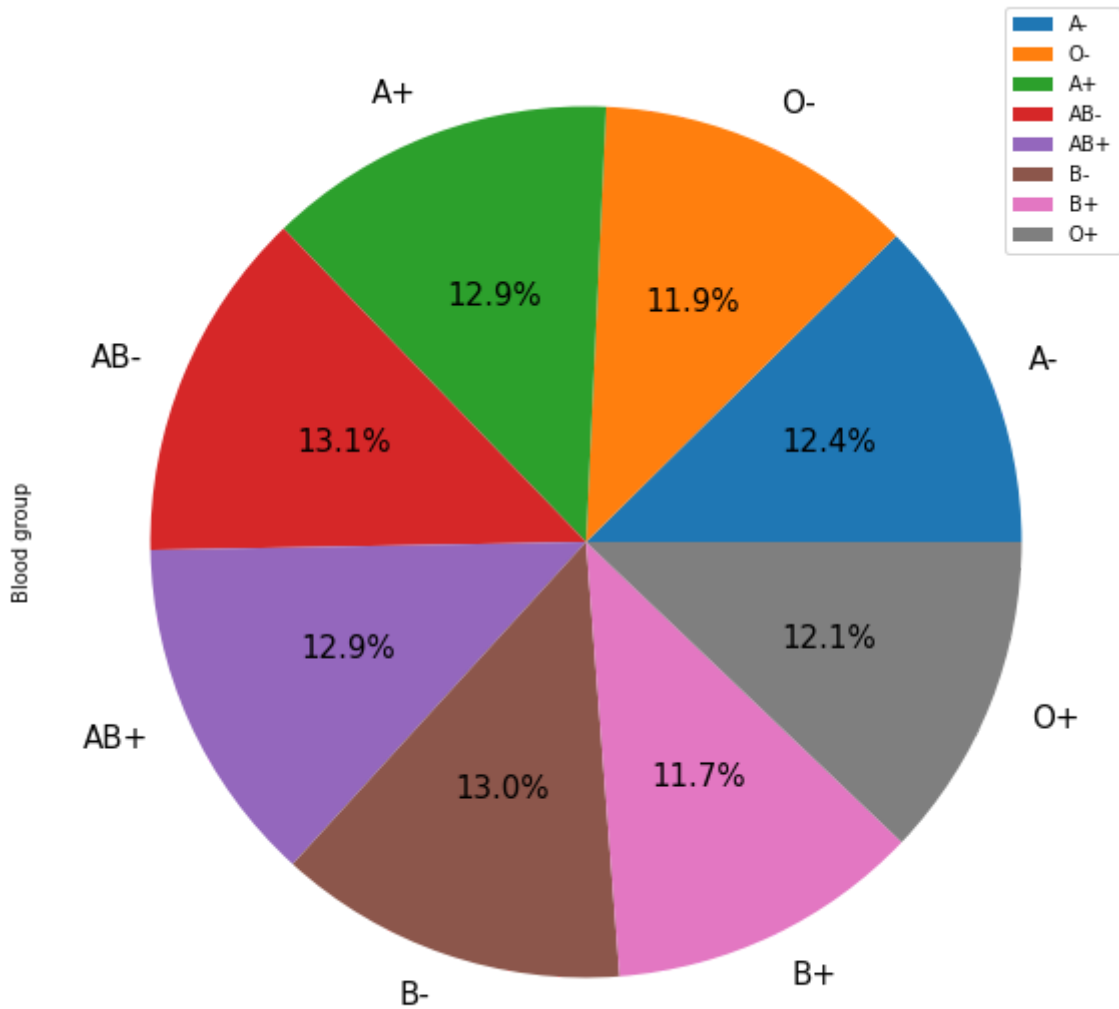
Tento graf zobrazuje koľko osôb z danej rasy ľudí je mužov a koľko žien. Teda môžeme vidieť, že počty sa príliš nelíšia a sú približne rovnaké.

In [18]:

```
count = Counter(profiles.blood_group)
values=count.values()
index=sorted(count, key=count.get, reverse=True)
df = pd.DataFrame({'Blood group': values}, index=index)
df.plot(kind='pie',y='Blood group',figsize=(15,10), fontsize = 15,autopct='%1.1f%%')
print(count)
```

```
Counter({'A-': 400, 'O-': 397, 'A+': 396, 'AB-': 396, 'AB+': 379, 'B-': 370,
'B+': 363, 'O+': 357})
```


DATASET LABOR

Dataset *labor.csv* obsahuje dokopy 10041 záznamov o pacientoch. Počet všetkých atribútov týchto záznamov je 18. Atribút, ktorý nám hovorí o poradí záznamu nebudeme potrebovať, tým pádom tento stĺpec odstránime. Unnamed: 0 - atribút, hovorí o poradí záznamu.

Zoznam jednotlivých atribútov:

- Unnamed: 0 - atribút celočíselná hodnota, reprezentujúca poradiezáznamu.
- Relationship - atribút o partnerskom stave subjektu
- Smoker - atribút hovorí o tom, či subejkt fajčí
- Alp - atribút reprezentujúci hodnotu enzýmu alkaline phosphatase v krvi subjektu
- Weight - váha subjektu
- Trombocyty - množstvo krvných doštičiek v krvi subjektu
- Hematokrit - podiel červených krviniek na celkový objem krvi subjektu
- Hemoglobín - hodnota červeného krvného farbiva
- er-cv - Cardiovascular risk profile in patients with estrogen receptor
- Ast - atribút reprezentujúci hodnotu enzýmu aspartate aminotransferase v krvi subjektu
- SSN - sociálne bezpečnostné číslo subjektu
- Erythrocyty - hodnota červených krviniek v krvi subjektu
- Indicator - určuje stav pacienta a teda potreba ďalšieho vyšetrenia subjektu
- Hbver - hodnota nosiča vírusu hepatitídy typu B
- Leukocyty - hodnota bielych krviniek v krvi subjektu
- Alt - atribút reprezentujúci hodnotu enzýmu alanin transaminase v krvi subjektu
- Etytr - neznámy atribút
- Name - meno subjektu

In [19]:

```
labor.describe()
```

Out[19]:

	Unnamed: 0	alp	weight	trombocyty	hematokrit	hemoglobín	
count	10041.000000	10011.000000	10041.000000	10011.000000	10011.000000	10009.000000	100
mean	5020.000000	55.406927	70.201047	7.312738	5.691612	6.145086	!
std	2898.73136	25.893033	34.508025	1.059516	1.553295	1.671431	.
min	0.000000	0.000000	-54.300060	2.982940	0.421130	1.096590	
25%	2510.000000	32.751965	46.899880	6.626960	4.523520	4.883300	4
50%	5020.000000	60.544470	69.987990	7.316000	5.642440	6.108760	!
75%	7530.000000	78.923650	93.182390	8.008705	6.923710	7.392180	(
max	10040.000000	100.000000	228.356350	11.916140	9.927910	12.703130	10

In [20]:

```
len(labor)
```

Out[20]:

10041

In [21]:

```
len(labor.columns)
```

Out[21]:

18

In [22]:

```
labor.info()
```

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 10041 entries, 0 to 10040
Data columns (total 18 columns):
 #   Column                Non-Null Count  Dtype
---  -
 0   Unnamed: 0            10041 non-null  int64
 1   relationship          10041 non-null  object
 2   smoker               10041 non-null  object
 3   alp                  10011 non-null  float64
 4   weight              10041 non-null  float64
 5   trombocyty          10011 non-null  float64
 6   hematokrit          10011 non-null  float64
 7   hemoglobin           10009 non-null  float64
 8   er-cv                10011 non-null  float64
 9   ast                  10011 non-null  float64
10   ssn                  10041 non-null  object
11   erytrocyty          10010 non-null  float64
12   indicator            10041 non-null  float64
13   hbver                10011 non-null  float64
14   leukocyty           10010 non-null  float64
15   alt                  10011 non-null  float64
16   etytr               10011 non-null  float64
17   name                 10041 non-null  object
dtypes: float64(13), int64(1), object(4)
memory usage: 1.4+ MB
```

Identifikácia problémov v dátach s navrhnutým riešením

V datasete labor sa taktiež nachádza pár chýb, ktoré je vhodné eliminovať pred analýzou:

- Nepotrebné atribúty
- Overenie duplicitných záznamov
- Chybné záznamy v jednotlivých stĺpcoch
- Chýbajúce hodnoty
- Nejednotná syntax pre rovnaké výpovedné hodnoty atribútov

In [23]:

```
labor = labor.iloc[:, 1:]
```

Ako prvé si z datasetu odstránime nepotrebný atribút *Unnamed*, ktorý nám len označuje index záznamu. Vymažeme si ho aj kvôli tomu aby sa nám podarilo zistiť, či sa v datasete nachádzajú nejaké duplicitné záznamy.

In [24]:

```
duplicates = labor[labor.duplicated()]
labor = labor.drop_duplicates()
print("Počet záznamov v datasete: "+str(len(labor)))
print("V datasete sa nachádza: " + str(len(duplicates)) + " duplikátov.")
```

Počet záznamov v datasete: 9942
V datasete sa nachádza: 99 duplikátov.

In [25]:

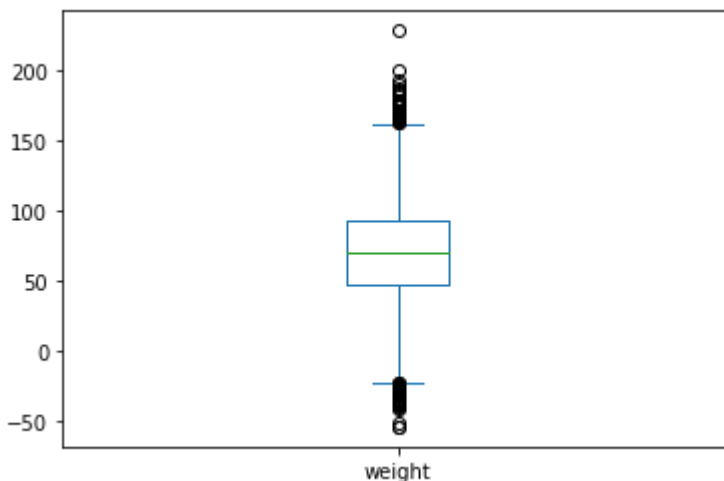
```
labor['relationship'] = labor['relationship'].str.replace('divoced', "divorced")
labor['smoker'] = labor['smoker'].str.replace('Y', "yes")
labor['smoker'] = labor['smoker'].str.replace('N', "no")
```

In [26]:

```
labor.weight.plot(kind='box')
```

Out[26]:

<AxesSubplot:>

V stĺpcoch *relationship* a *smoker* sú preklepy a nezhodný formát hodnôt, preto si ich nahradíme jednotnými hodnotami.

In [27]:

```
minusWeight = labor.loc[labor['weight'] < 3]
print(len(minusWeight))
index_names = labor[labor['weight'] < 3].index
labor.drop(index_names, inplace = True)
```

240

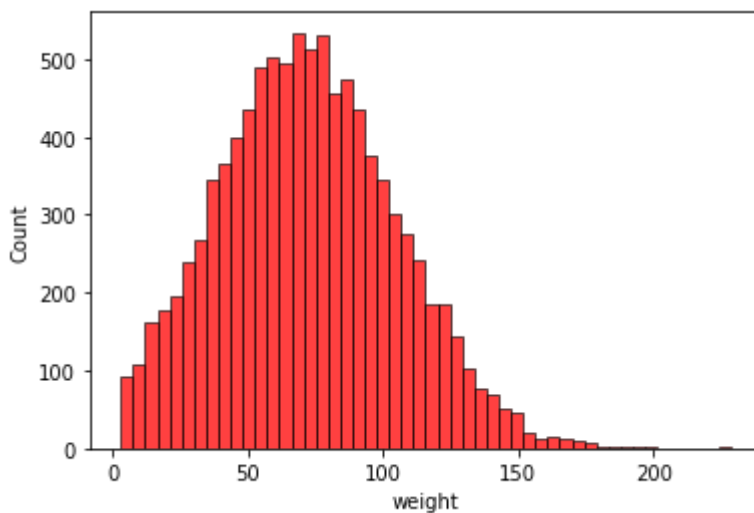
V stĺpci *weight*, ktorý reprezentuje hodnotu váhy človeka sme sa rozhodli vylúčiť hodnoty menšie ako 3, keďže novorodenci majú pri narodení okolo troch kíľ. Počet týchto záznamov je 241.

In [28]:

```
sns.histplot(labor['weight'].dropna(),bins=50, color = "red")
```

Out[28]:

<AxesSubplot:xlabel='weight', ylabel='Count'>

In [29]:

```
labor.isnull().sum()
```

Out[29]:

```
relationship    0
smoker          0
alp             30
weight          0
trombocyty     28
hematokrit     28
hemoglobin     30
er-cv          30
ast            29
ssn            0
erythrocyty    29
indicator       0
hbver          29
leukocyty      30
alt            29
etytr          30
name           0
dtype: int64
```

Ako máme možnosť vidieť v niektorých stĺpcoch chýbajú viaceré hodnoty. Preto sme sa rozhodli tieto číselné atribúty nahradiť priemerom, keďže nechceme prísť o ďalšie dáta.

In [30]:

```
altMean = labor['alt'].mean()
labor['alt'] = labor['alt'].fillna(altMean)
etytrMean = labor['etytr'].mean()
labor['etytr'] = labor['etytr'].fillna(etytrMean)
hbverMean = labor['hbver'].mean()
labor['hbver'] = labor['hbver'].fillna(hbverMean)
leukocytyMean = labor['leukocyty'].mean()
labor['leukocyty'] = labor['leukocyty'].fillna(leukocytyMean)
erytrocytyMean = labor['erytrocyty'].mean()
labor['erytrocyty'] = labor['erytrocyty'].fillna(erytrocytyMean)
ercvMean = labor['er-cv'].mean()
labor['er-cv'] = labor['er-cv'].fillna(ercvMean)
astMean = labor['ast'].mean()
labor['ast'] = labor['ast'].fillna(astMean)
hemoglobinMean = labor['hemoglobin'].mean()
labor['hemoglobin'] = labor['hemoglobin'].fillna(hemoglobinMean)
trombocytyMean = labor['trombocyty'].mean()
labor['trombocyty'] = labor['trombocyty'].fillna(trombocytyMean)
hematokritMean = labor['hematokrit'].mean()
labor['hematokrit'] = labor['hematokrit'].fillna(hematokritMean)
alpMean = labor['alp'].mean()
labor['alp'] = labor['alp'].fillna(alpMean)
```

In [31]:

```
labor.isnull().sum()
```

Out[31]:

```
relationship    0
smoker          0
alp             0
weight          0
trombocyty      0
hematokrit      0
hemoglobin      0
er-cv           0
ast             0
ssn             0
erytrocyty      0
indicator       0
hbver           0
leukocyty       0
alt             0
etytr           0
name            0
dtype: int64
```

Zaujímave atribúty

Atribúty z datasetu labor.csv, sú najmä číselné atribúty a preto viacero z nich je zaujímavých. Je možné pozorovať rôzne závislosti a vzťahy medzi nimi. Nás budú zaujímať hlavne atribúty:

- indicator
- trombocyty
- hemoglobin.
- erytrocyty
- alt
- hematokrit

Atribút name budeme potrebovať pre spojenie s druhým datasetom profiles.csv, keďže tento atribút je spoločný.

In [32]:

```
labor.indicator.describe()
```

Out[32]:

```
count    9702.000000
mean      0.646568
std       0.478060
min       0.000000
25%       0.000000
50%       1.000000
75%       1.000000
max       1.000000
Name: indicator, dtype: float64
```

In [33]:

```
labor['indicator'].value_counts()
```

Out[33]:

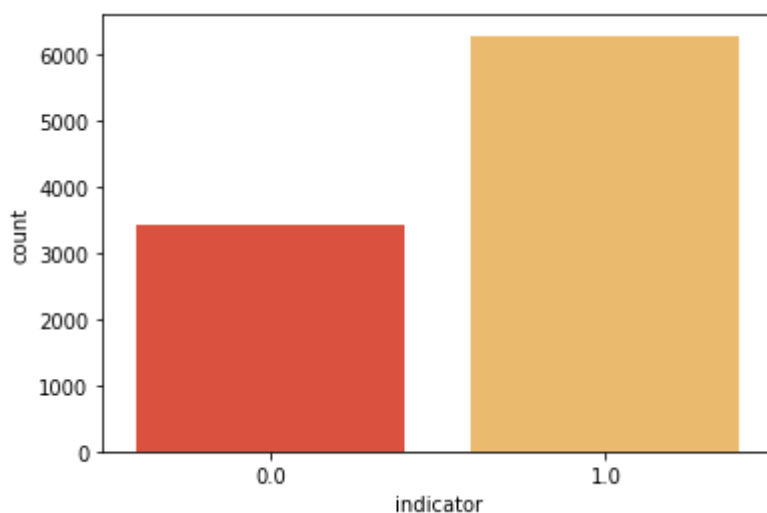
```
1.0    6273
0.0    3429
Name: indicator, dtype: int64
```

In [34]:

```
sns.countplot(data=labor,x="indicator",palette=("YlOrRd_r"))
```

Out[34]:

<AxesSubplot:xlabel='indicator', ylabel='count'>

In [35]:

```
labor.trombocyty.describe()
```

Out[35]:

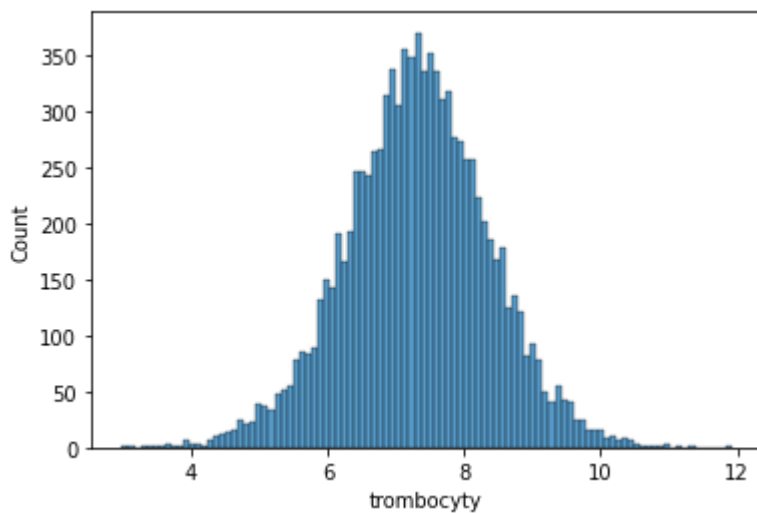
```
count      9702.000000
mean        7.313176
std         1.055974
min         2.982940
25%         6.630693
50%         7.314570
75%         8.003755
max         11.916140
Name: trombocyty, dtype: float64
```

In [36]:

```
sns.histplot(labor.trombocyty,bins=100)
```

Out[36]:

<AxesSubplot:xlabel='trombocyty', ylabel='Count'>

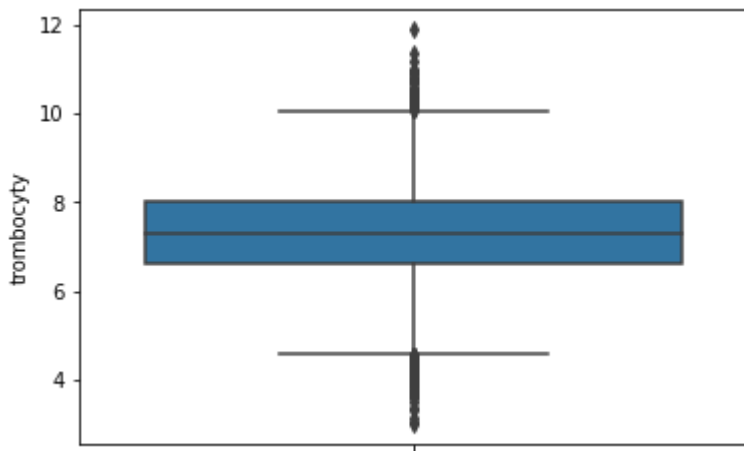

In [37]:

```
sns.boxplot(y = labor.trombocyty)
```

Out[37]:

<AxesSubplot:ylabel='trombocyty'>

In [38]:

```
labor.hemoglobin.describe()
```

Out[38]:

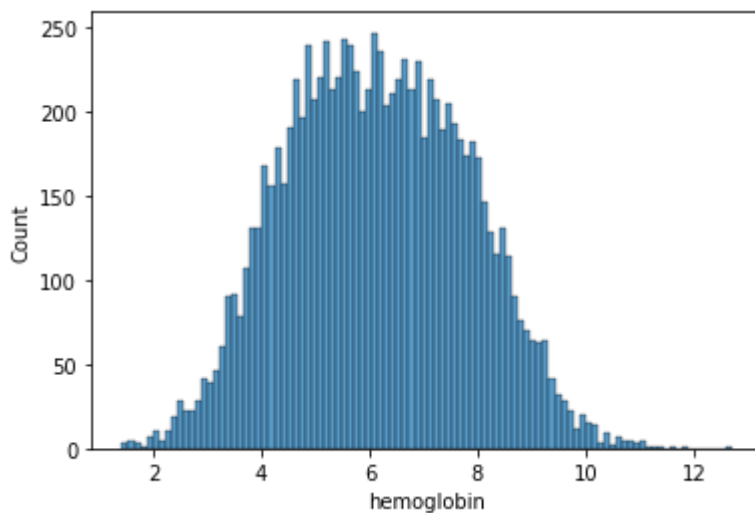
```
count    9702.000000
mean      6.143373
std       1.665373
min       1.416910
25%       4.887585
50%       6.114375
75%       7.384968
max      12.703130
Name: hemoglobin, dtype: float64
```

In [39]:

```
sns.histplot(labor.hemoglobin,bins=100)
```

Out[39]:

<AxesSubplot:xlabel='hemoglobin', ylabel='Count'>

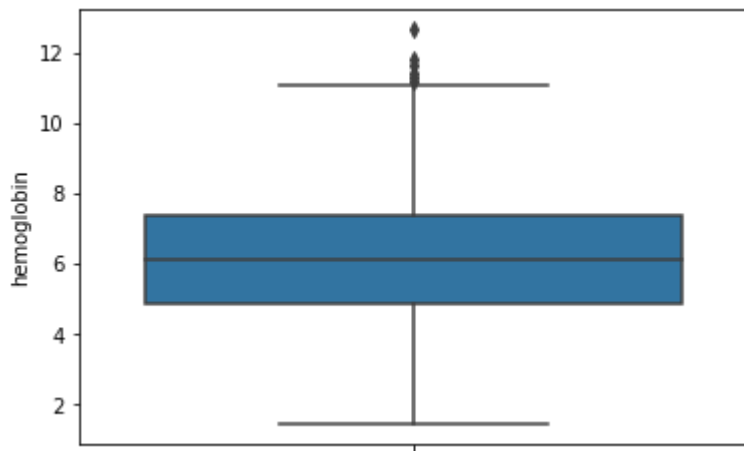

In [40]:

```
sns.boxplot(y = labor.hemoglobin)
```

Out[40]:

<AxesSubplot:ylabel='hemoglobin'>

In [41]:

```
labor.erythrocyty.describe()
```

Out[41]:

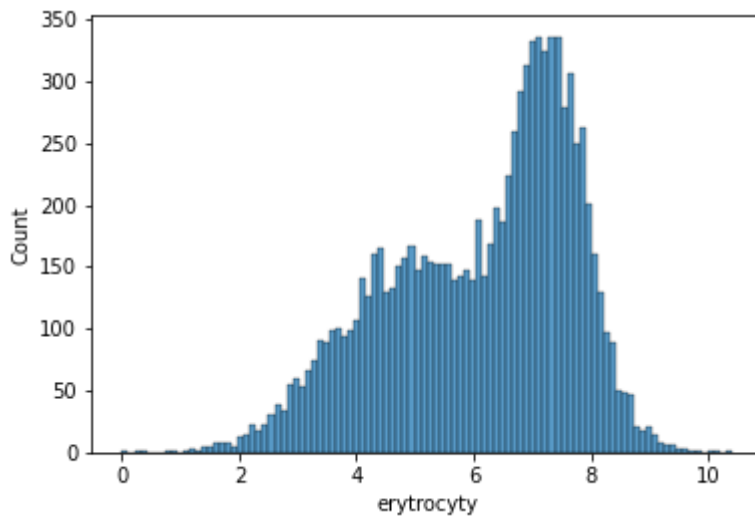
```
count    9702.000000
mean      6.114550
std       1.589420
min       0.000000
25%      4.909688
50%      6.518850
75%      7.366485
max      10.401110
Name: erythrocyty, dtype: float64
```

In [42]:

```
sns.histplot(labor.erythrocyty,bins=100)
```

Out[42]:

<AxesSubplot:xlabel='erythrocyty', ylabel='Count'>

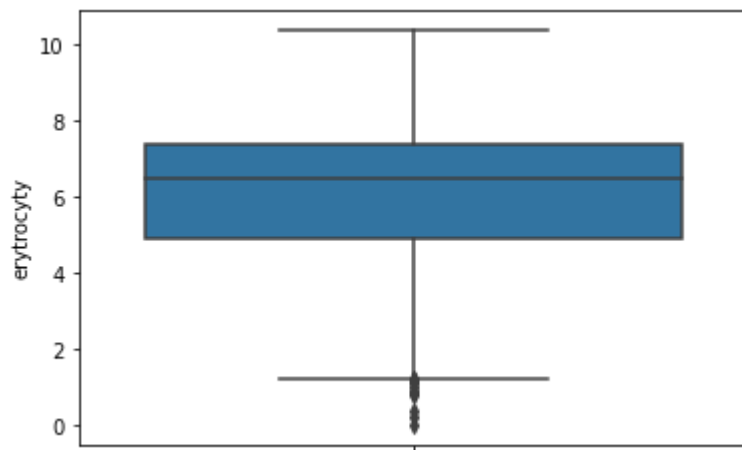

In [43]:

```
sns.boxplot(y = labor.erythrocyty)
```

Out[43]:

<AxesSubplot:ylabel='erythrocyty'>

Type *Markdown* and LaTeX: α^2

In [44]:

```
labor.alt.describe()
```

Out[44]:

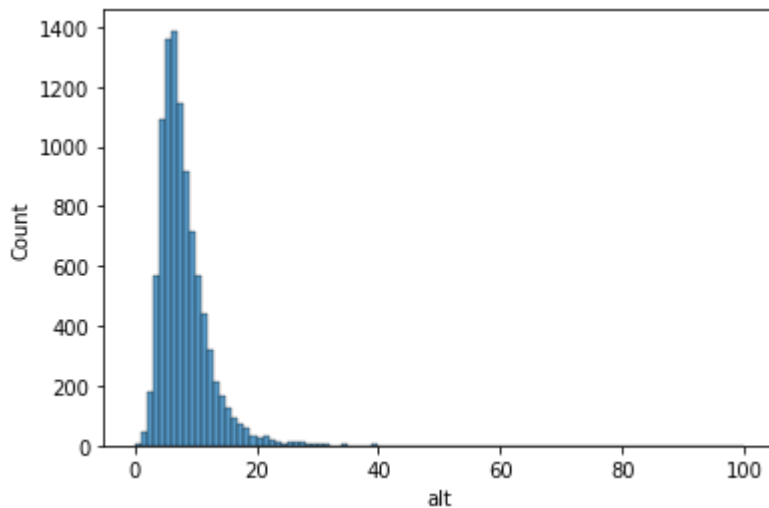
```
count    9702.000000
mean      8.165743
std       4.563609
min       0.000000
25%      5.413398
50%      7.173520
75%      9.772753
max     100.000000
Name: alt, dtype: float64
```

In [45]:

```
sns.histplot(labor.alt,bins=100)
```

Out[45]:

<AxesSubplot:xlabel='alt', ylabel='Count'>

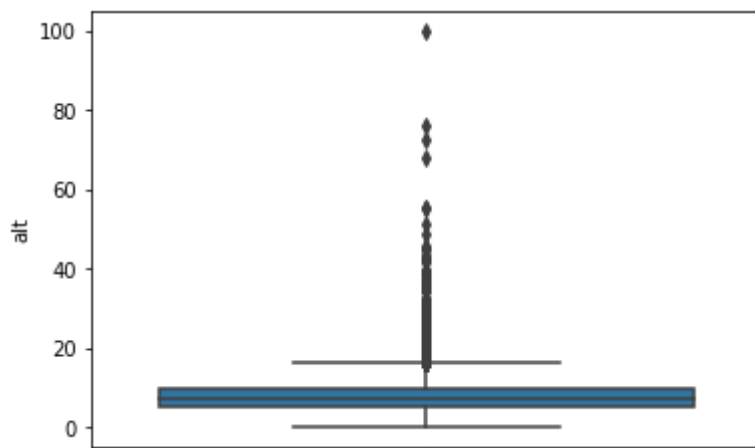

In [46]:

```
sns.boxplot(y=labor.alt)
```

Out[46]:

<AxesSubplot:ylabel='alt'>

In [47]:

```
labor.hematokrit.describe()
```

Out[47]:

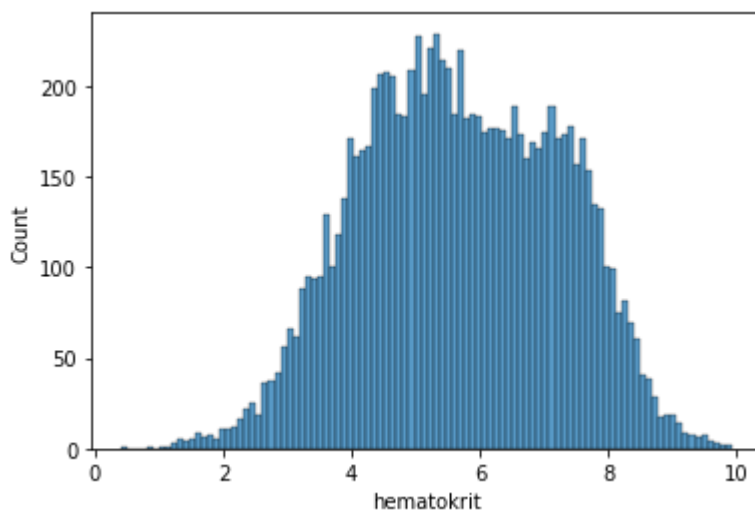
```
count      9702.000000
mean        5.691604
std         1.552859
min         0.421130
25%         4.529228
50%         5.646530
75%         6.923930
max         9.927910
Name: hematokrit, dtype: float64
```

In [48]:

```
sns.histplot(labor.hematokrit,bins=100)
```

Out[48]:

<AxesSubplot:xlabel='hematokrit', ylabel='Count'>

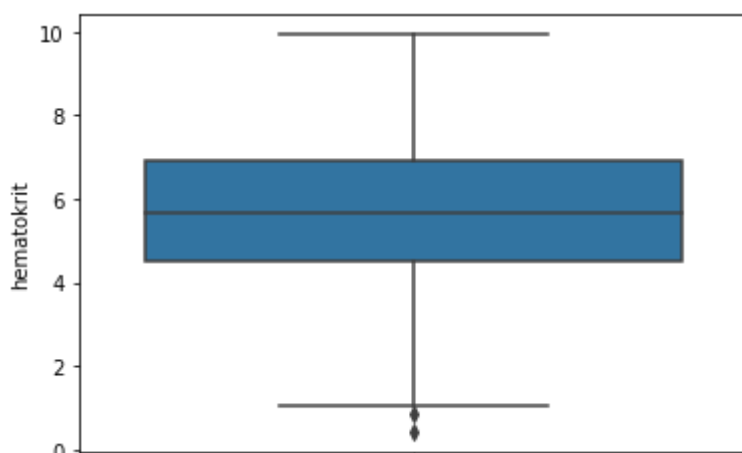

In [49]:

```
sns.boxplot(y=labor.hematokrit)
```

Out[49]:

<AxesSubplot:ylabel='hematokrit'>

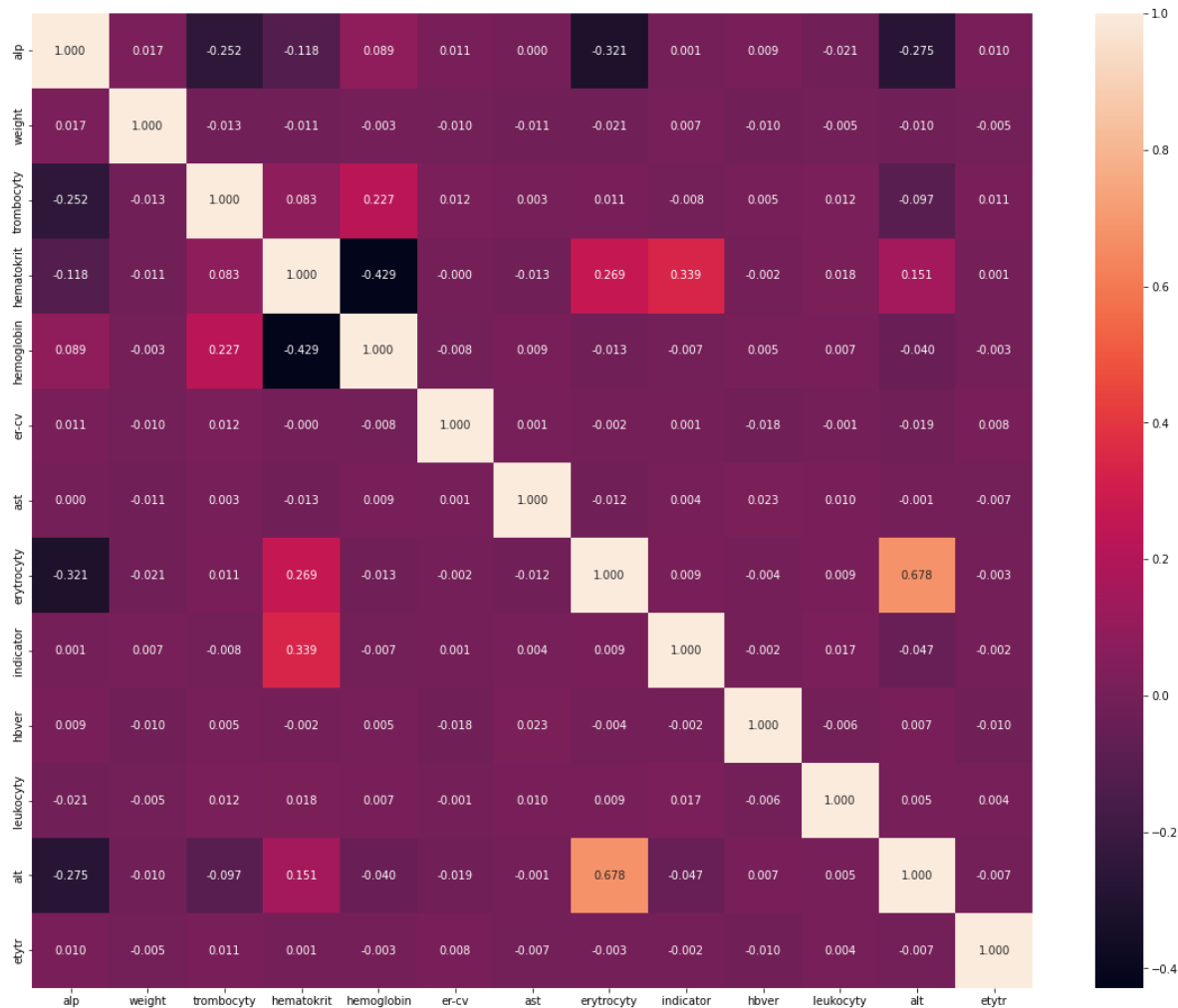
Párová analýza dát

In [50]:

```
figure, ax = plt.subplots(figsize=(20,16))
sns.heatmap(labor.corr(),ax=ax, annot =True, fmt = ".3f")
```

Out[50]:

<AxesSubplot:>

Z tejto heatmapy môžeme vyčítať viacero informácií. Ako máme možnosť vidieť atribúty:

- etytr
- leukocyty
- hbver
- ast
- er-cv
- weight

Majú takmer nulovú koreláciu s ostatnými atribútmi. To znamená, že tieto atribúty nám vo vzájomných závislostiach neposkytujú takmer žiadnu informáciu. Naopak si môžeme všimnúť atribúty:

- erytrocyty
- hematokrit
- alt
- indicator

- trombocyty
- hemoglobin

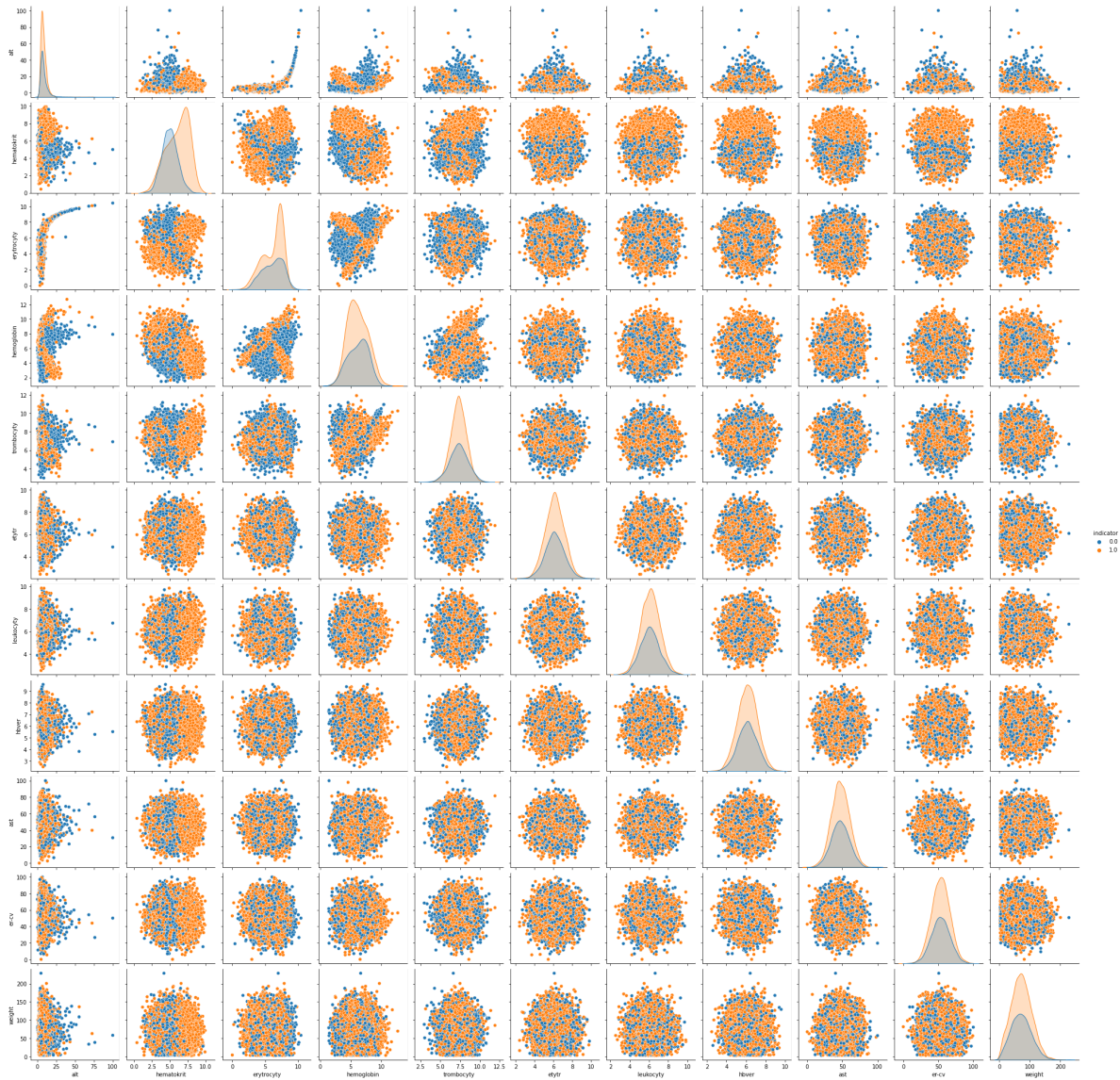
Medzi sebou v určitej miere korelujú a preto budeme skúmať ich závislosti neskôr.

In [51]:

```
sns.pairplot(labor, vars=['alt', 'hematokrit', 'erytrocyty', 'hemoglobin', 'trombocyty', 'etytr
```

Out[51]:

<seaborn.axisgrid.PairGrid at 0x2af7477dc40>

Postupne sme si vygenerovali všetky závislé grafy vzhľadom na atribút *indicator*.

In [52]:

```
fig = plt.figure(figsize = (15,20))
ax = fig.gca()
labor.hist(ax = ax)
```

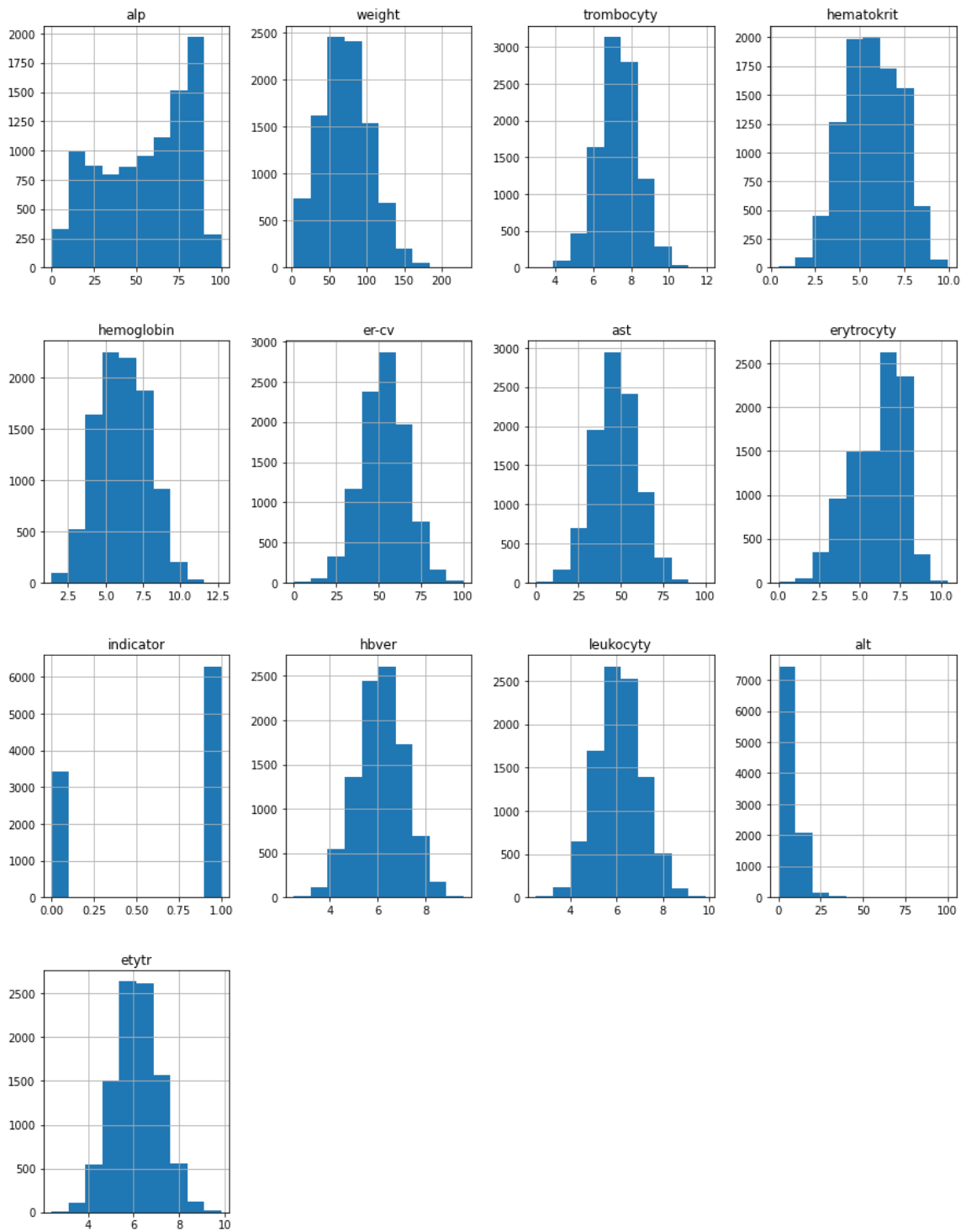
C:\Users\pplev\AppData\Local\Temp\ipykernel_9480\2866531527.py:3: UserWarning: To output multiple subplots, the figure containing the passed axes is being cleared

```
labor.hist(ax = ax)
```

Out[52]:

```
array([[<AxesSubplot:title={'center':'alp'}>,
        <AxesSubplot:title={'center':'weight'}>,
        <AxesSubplot:title={'center':'trombocyty'}>,
        <AxesSubplot:title={'center':'hematokrit'}>],
       [<AxesSubplot:title={'center':'hemoglobin'}>,
        <AxesSubplot:title={'center':'er-cv'}>,
        <AxesSubplot:title={'center':'ast'}>,
        <AxesSubplot:title={'center':'erytrocyty'}>],
       [<AxesSubplot:title={'center':'indicator'}>,
        <AxesSubplot:title={'center':'hbver'}>,
        <AxesSubplot:title={'center':'leukocyty'}>,
        <AxesSubplot:title={'center':'alt'}>],
       [<AxesSubplot:title={'center':'etytr'}>, <AxesSubplot:>,
        <AxesSubplot:>, <AxesSubplot:>]], dtype=object)
```


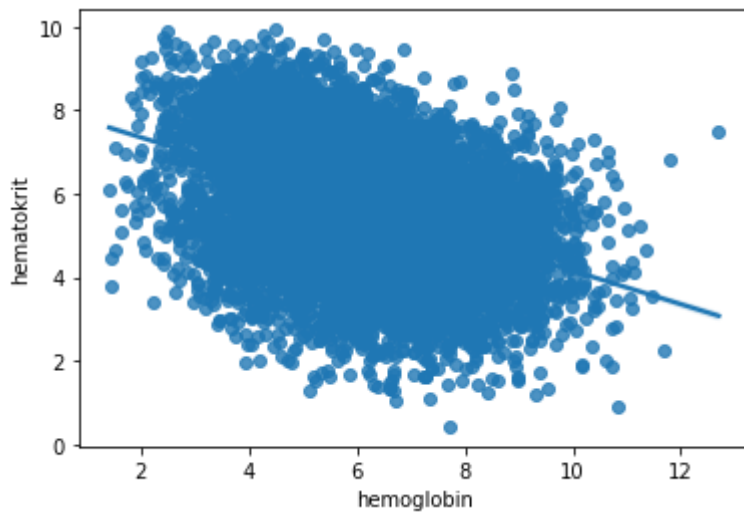
Grafy zobrazujúce počty jednotlivých hodnôt atribútov.

In [53]:

```
sns.regplot(x="hemoglobin",y="hematokrit",data=labor)
```

Out[53]:

<AxesSubplot:xlabel='hemoglobin', ylabel='hematokrit'>

Tento graf vyjadruje negatívnu koreláciu atribútov hemoglobin a hematokrit. Čo sme vyčítali aj z heatmapy.

In [54]:

```
labor.hematokrit.corr(labor.hemoglobin)
```

Out[54]:

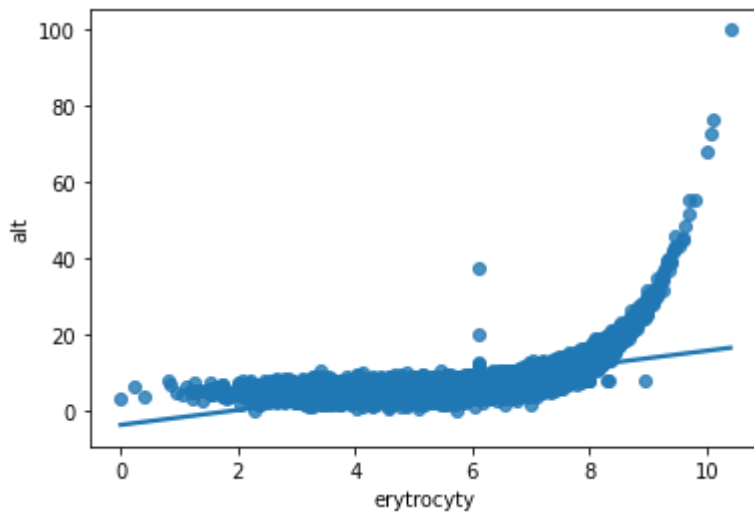
-0.42853490576600933

In [55]:

```
sns.regplot(x="erytrocyty",y="alt",data=labor)
```

Out[55]:

<AxesSubplot:xlabel='erytrocyty', ylabel='alt'>

Tento graf vyjadruje najvyššiu koreláciu dvoch atribútov z datasetu labor. Atribúty erytrocyty a alt spolu korelujú. Uvidíme, či nám táto informácia bude v budúcnosti užitočná.

In [56]:

```
labor.alt.corr(labor.erytrocyty)
```

Out[56]:

0.6776175252305046

In [57]:

```
blood = pd.crosstab(index=labor['indicator'], columns=profiles["blood_group"])
blood.index=["0", "1"]
blood
```

Out[57]:

blood_group	A+	A-	AB+	AB-	B+	B-	O+	O-
0	132	148	129	126	117	116	120	142
1	247	240	237	259	232	246	226	247

Tu máme možnosť vidieť, že krvná skupina nijak neovplyvňuje chorobnosť cukrovky. Môžeme si všimnúť, že pomer chorých ku zdravým je približne 2:1 pre každú krvnú skupinu ako je tomu aj v celom datasete, bez ohľadu na krvnú skupinu.

In [58]:

```
smoker = pd.crosstab(index=labor.smoker, columns=labor.indicator)
smoker.index=["NO", "YES"]
smoker
```

Out[58]:

indicator	0.0	1.0
NO	2044	3719
YES	1385	2554

Taktiež ako krvná skupina tak ani to, že či daný pacient fajčí alebo nie nemá signifikantný vplyv na leukémiu. Môžeme vidieť, že pri chorých aj zdravých je percent chorých ako fajčiarov tak aj nefajčiarov.

Formulácia a štatistické overenie hypotéz o dátach

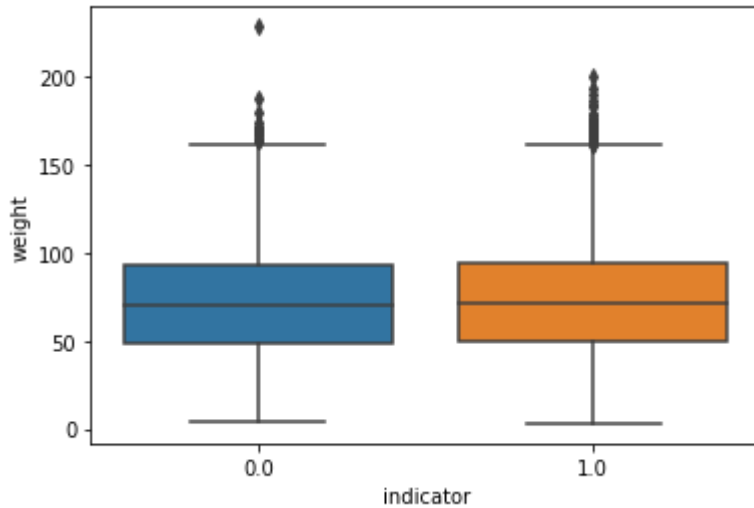
HYPOTÉZA: Váha pacienta ovplyvňuje jeho zdravotný stav.

In [59]:

```
possibly_healthy = labor
sns.boxplot(x = 'indicator', y = 'weight', data=possibly_healthy)
```

Out[59]:

```
<AxesSubplot:xlabel='indicator', ylabel='weight'>
```


Vytiahneme si jednotlivé váhy zdravých a chorých pacientov. Následne si tieto hodnoty zobrazíme na grafoch.

In [60]:

```
healthy = possibly_healthy[possibly_healthy['indicator']==0].weight
ill = possibly_healthy[possibly_healthy['indicator']==1].weight
```

In [61]:

```
labor["indicator"].value_counts()
```

Out[61]:

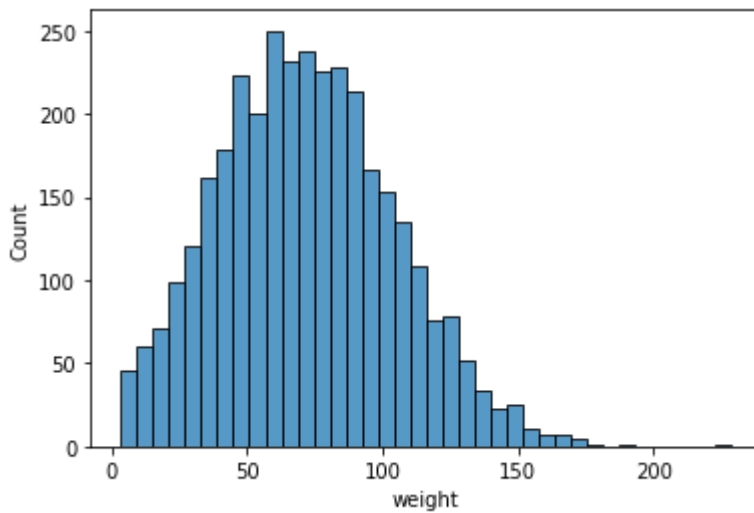
```
1.0    6273
0.0    3429
Name: indicator, dtype: int64
```

In [62]:

```
sns.histplot(healthy)
```

Out[62]:

<AxesSubplot:xlabel='weight', ylabel='Count'>

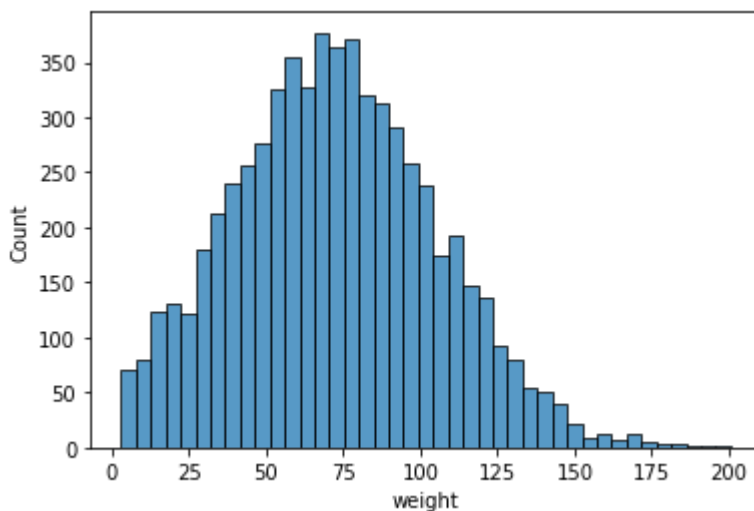

In [63]:

```
sns.histplot(ill)
```

Out[63]:

<AxesSubplot:xlabel='weight', ylabel='Count'>

Z grafov pravdepodobnostného rozdelenia i boxplotu vidíme, že vo zvolených dátach máme veľa outlierov, preto sme sa ich na dokázanie tejto hypotézy rozhodli vynechať.

In [64]:

```
healthy = healthy[healthy.between(healthy.quantile(.15), healthy.quantile(.85))]  
ill = ill[ill.between(ill.quantile(.15), ill.quantile(.85))]
```

In [65]:

```
healthy.describe()
```

Out[65]:

```
count    2399.000000  
mean      70.746826  
std       18.606322  
min       37.460900  
25%       55.245460  
50%       70.579950  
75%       85.980165  
max       106.177200  
Name: weight, dtype: float64
```

In [66]:

```
ill.describe()
```

Out[66]:

```
count    4391.000000  
mean      71.459872  
std       18.604570  
min       37.294190  
25%       56.212840  
50%       71.109580  
75%       86.530010  
max       106.971860  
Name: weight, dtype: float64
```

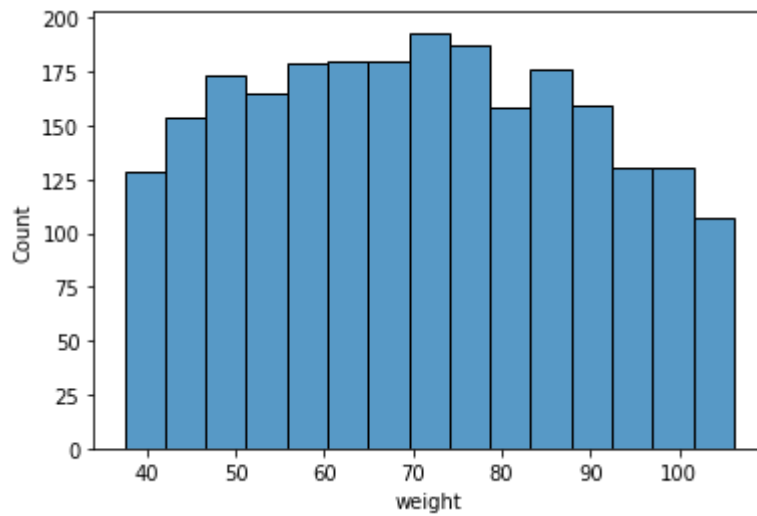
Po odstránení outlierov z dát vieme zachytiť o niečo presnejšie výsledky.

In [67]:

```
sns.histplot(healthy)
```

Out[67]:

<AxesSubplot:xlabel='weight', ylabel='Count'>

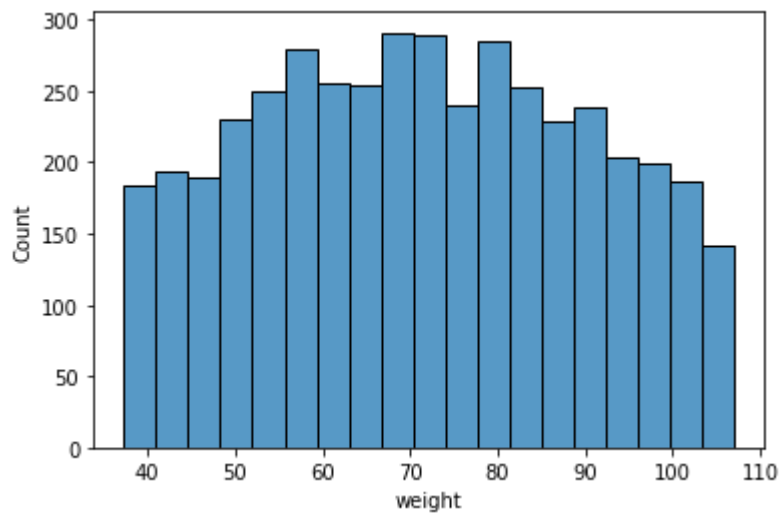

In [68]:

```
sns.histplot(ill)
```

Out[68]:

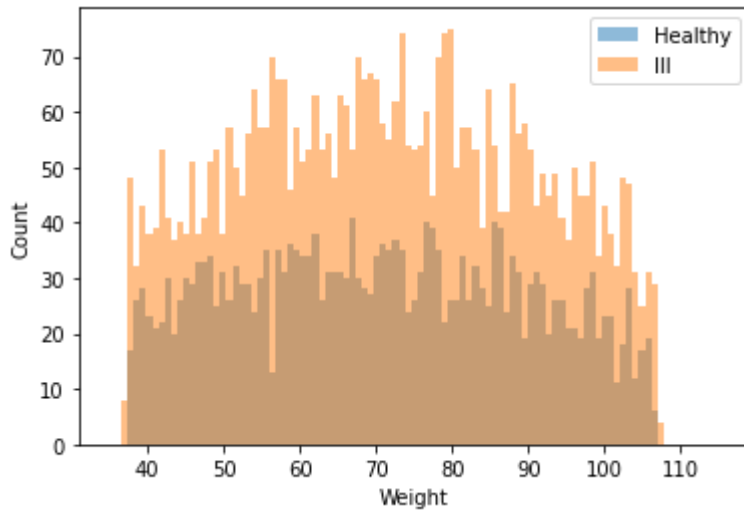
<AxesSubplot:xlabel='weight', ylabel='Count'>

In [69]:

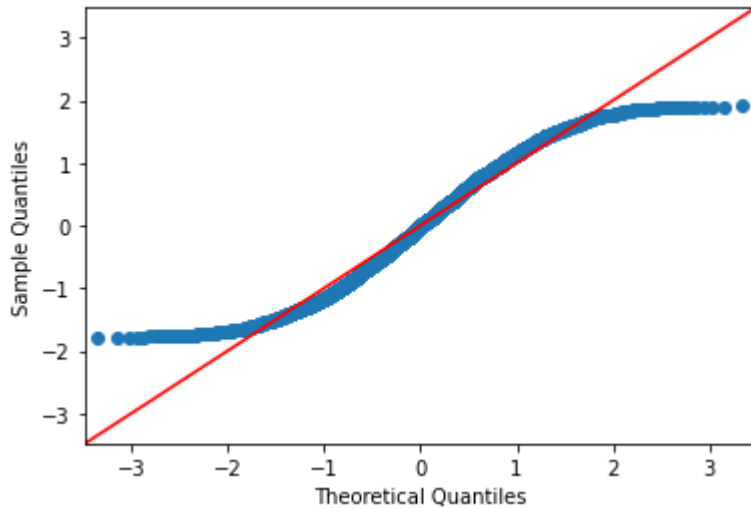
```
bins = np.linspace(35, 115, 100)
pyplot.hist(healthy, bins, alpha=0.5, label='Healthy')
pyplot.hist(ill, bins, alpha=0.5, label='Ill')
pyplot.xlabel('Weight')
pyplot.ylabel('Count')
pyplot.legend(loc='upper right')
pyplot.show()
```


Na grafoch môžeme vidieť rozdelenie hodnôt po odstránení outlierov.

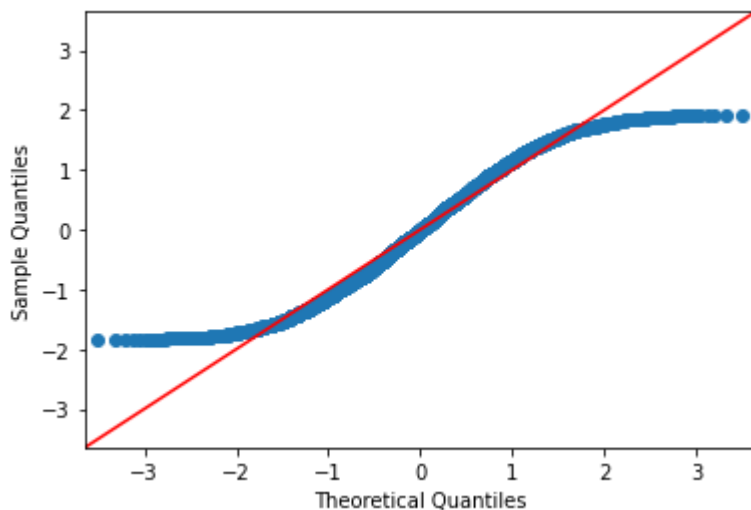
In [70]:

```
_ = sm.ProbPlot(healthy, fit=True).qqplot(line='45')
```


In [71]:

```
_ = sm.ProbPlot(ill, fit=True).qqplot(line='45')
```


QQ plot nám určuje, že obe dátové sady pochádzajú z rovnakého rozdelenia. Musíme však overiť normálnosť, teda z akého rozdelenia pochádzajú dáta. Či dáta pochádzajú z normálového rozdelenia zistíme pomocou Shapirovho štatistického testu.

In [72]:

```
stats.shapiro(healthy)
```

Out[72]:

```
ShapiroResult(statistic=0.9671977758407593, pvalue=5.778577786876888e-23)
```

In [73]:

```
stats.shapiro(ill)
```

Out[73]:

```
ShapiroResult(statistic=0.9705511927604675, pvalue=3.9498506024917866e-29)
```

Kedže p-hodnota oboch vzoriek je menšia ako 0.05, nulovú hypotézu zamietame a môžeme považovať, že dáta pravdepodobne pochádzajú z iného ako normálneho rozdelenia. Tým pádom môžeme povedať, že predpoklady na t test neboli splnené, preto použijeme mannwhitneyov test kde zistíme, či rozdiel medzi týmito dvoma vzorkami dát je alebo nie je signifikantný.

In [74]:

```
stats.mannwhitneyu(healthy, ill)
```

Out[74]:

```
MannwhitneyResult(statistic=5153114.0, pvalue=0.14019383650257894)
```

Man-Whitneyho test nám vrátil pravdepodobnosť chyby, ktorá je väčšia ako 0.10. Môžeme teda povedať, že vzorky pochádzajú z rovnakého rozdelenia a že nulová hypotéza H_0 sa nezamieta. Teda existuje rozdiel medzi váhami chorých a zdravých pacientov ale tento rozdiel nie je signifikantný ale minimálny a zanedbateľný.

In [75]:

```
sms.DescrStatsW(healthy).tconfint_mean()
```

Out[75]:

```
(70.00190018577578, 71.4917508771671)
```

In [76]:

```
sms.DescrStatsW(ill).tconfint_mean()
```

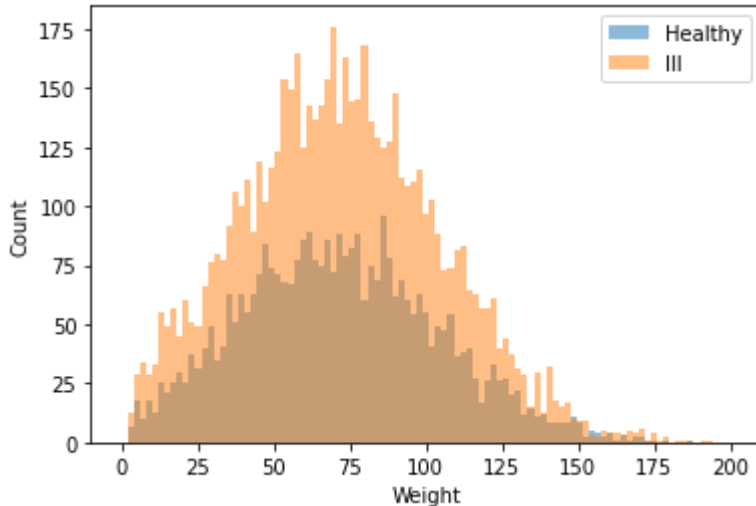
Out[76]:

```
(70.90943704518087, 72.01030636178795)
```

Takto vyzerajú vážené priemery hodnôt váh jednotlivých vzoriek.

In [77]:

```
all_healthy=labor[labor['indicator']==0].weight
all_ill=labor[labor['indicator']==1].weight
bins = np.linspace(0, 200, 100)
pyplot.hist(all_healthy, bins, alpha=0.5, label='Healthy')
pyplot.hist(all_ill, bins, alpha=0.5, label='Ill')
pyplot.xlabel('Weight')
pyplot.ylabel('Count')
pyplot.legend(loc='upper right')
pyplot.show()
```


Z grafu je vidieť, že je viac chorých s väčšou váhou, ale vzhľadom na to, že pomer chorých a zdravých je 2 ku 1 tak môžeme povedať, že váha zásadne neovplyvňuje to, či pacient má alebo nemá leukémiu.

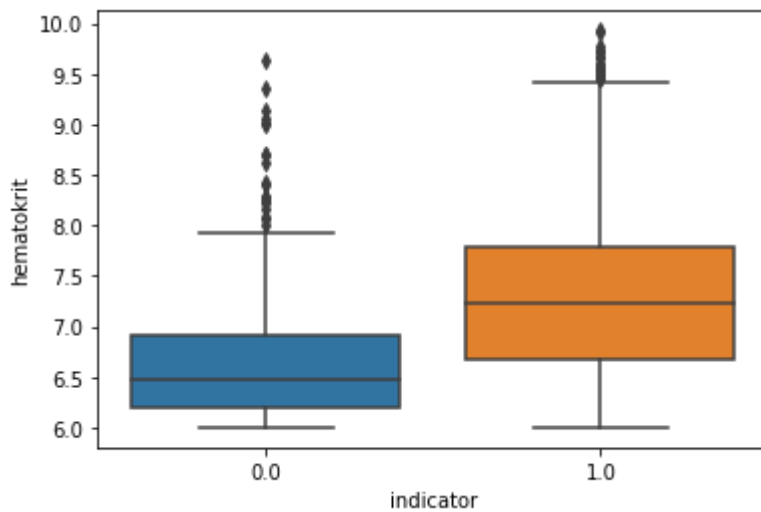
HYPOTÉZA: Ak je hodnota atribútu hematokrit viac ako 6, pacient je pravdepodobne chorý.

In [78]:

```
possibly_healthy = labor[(labor.hematokrit > 6)]
sns.boxplot(x = 'indicator', y = 'hematokrit', data=possibly_healthy)
```

Out[78]:

<AxesSubplot:xlabel='indicator', ylabel='hematokrit'>

In [79]:

```
possibly_healthy["indicator"].value_counts()
```

Out[79]:

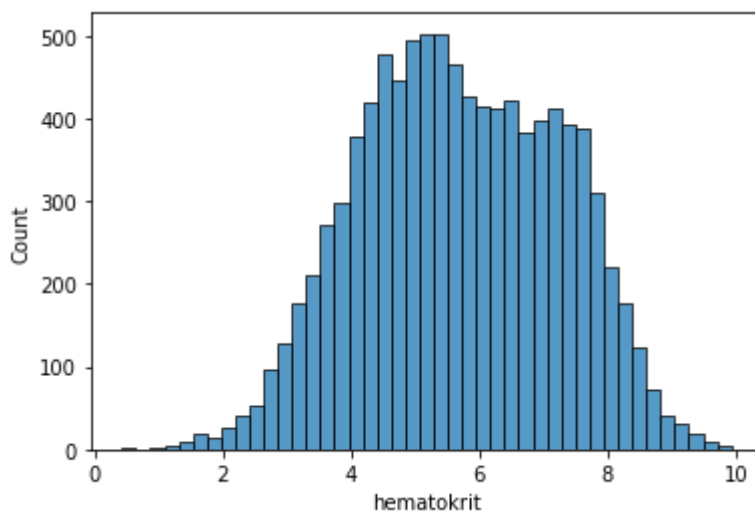
```
1.0    3533
0.0     603
Name: indicator, dtype: int64
```

In [80]:

```
sns.histplot(labor['hematokrit'])
```

Out[80]:

<AxesSubplot:xlabel='hematokrit', ylabel='Count'>

In [81]:

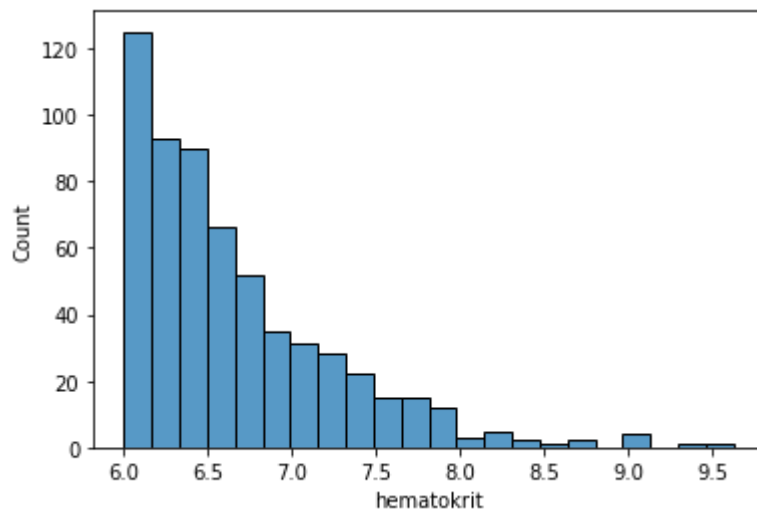
```
healthy = possibly_healthy[possibly_healthy['indicator']==0].hematokrit  
ill = possibly_healthy[possibly_healthy['indicator']==1].hematokrit
```

In [82]:

```
sns.histplot(healthy)
```

Out[82]:

<AxesSubplot:xlabel='hematokrit', ylabel='Count'>

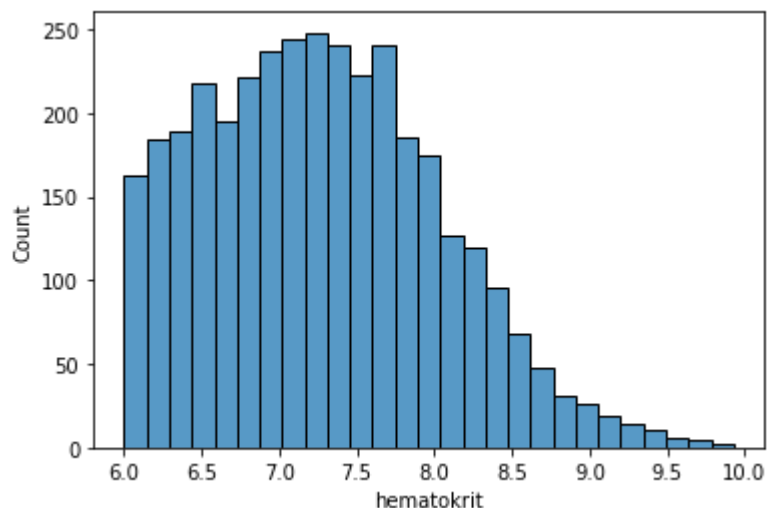

In [83]:

```
sns.histplot(ill)
```

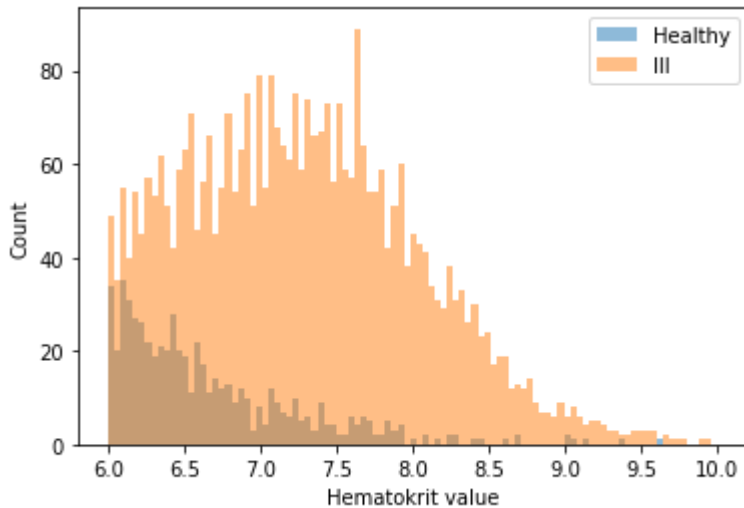
Out[83]:

<AxesSubplot:xlabel='hematokrit', ylabel='Count'>

In [84]:

```
bins = np.linspace(6, 10, 100)
pyplot.hist(healthy, bins, alpha=0.5, label='Healthy')
pyplot.hist(ill, bins, alpha=0.5, label='Ill')
pyplot.legend(loc='upper right')
pyplot.xlabel('Hematokrit value')
pyplot.ylabel('Count')
pyplot.show()
```


Z grafov pravdepodobnostného rozdelenia i boxplotu vidíme, že vo zvolených dátach máme veľa outlierov, preto sme sa ich na dokázanie tejto hypotézy rozhodli vynechať.

In [85]:

```
healthy = healthy[healthy.between(healthy.quantile(.15), healthy.quantile(.85))] # without
ill = ill[ill.between(ill.quantile(.15), ill.quantile(.85))] # without outliers
```

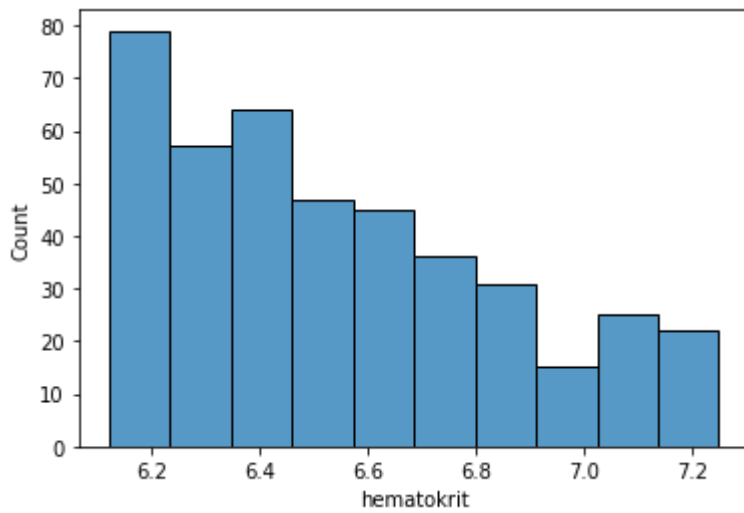
Po odstránení outlierov z dát vieme zachytiť o niečo presnejšie výsledky.

In [86]:

```
sns.histplot(healthy)
```

Out[86]:

<AxesSubplot:xlabel='hematokrit', ylabel='Count'>

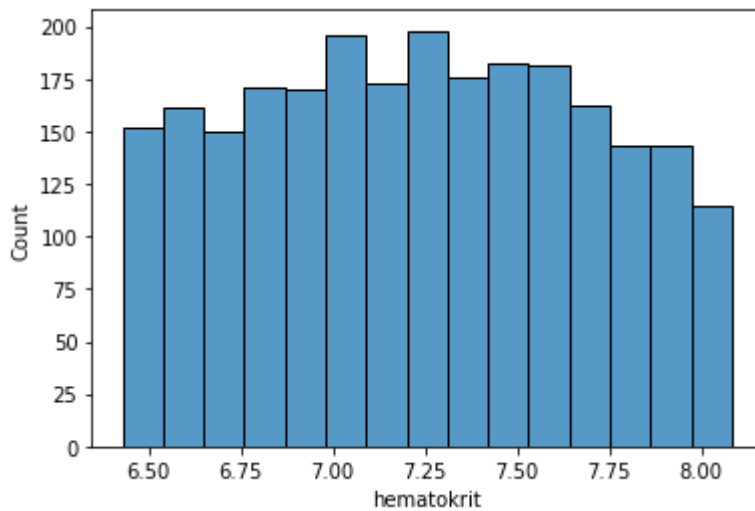

In [87]:

```
sns.histplot(ill)
```

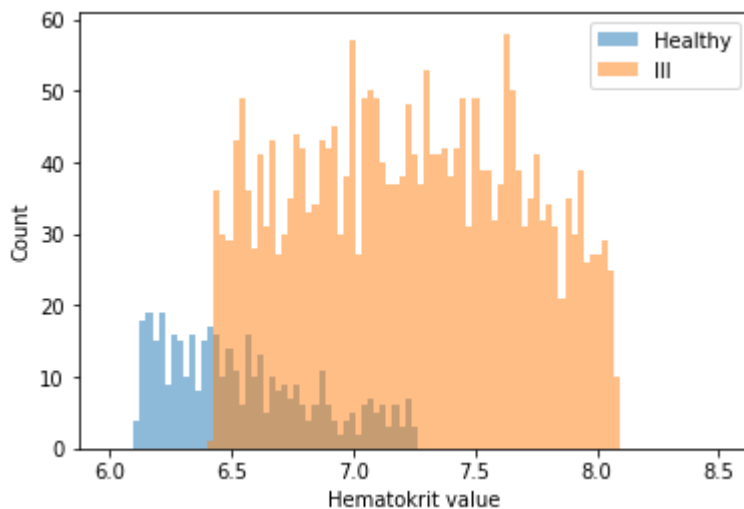
Out[87]:

<AxesSubplot:xlabel='hematokrit', ylabel='Count'>

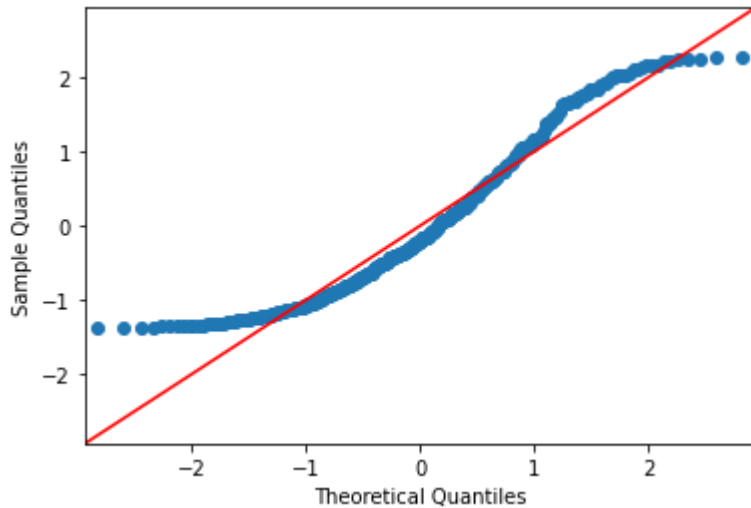
In [88]:

```
bins = np.linspace(6, 8.5, 100)
pyplot.hist(healthy, bins, alpha=0.5, label='Healthy')
pyplot.hist(ill, bins, alpha=0.5, label='Ill')
pyplot.legend(loc='upper right')
pyplot.xlabel('Hematokrit value')
pyplot.ylabel('Count')
pyplot.show()
```


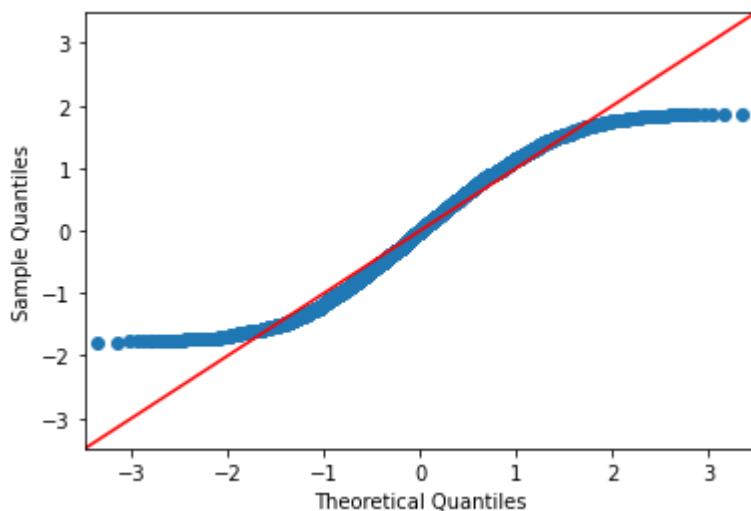
In [89]:

```
_ = sm.ProbPlot(healthy, fit=True).qqplot(line='45')
```


In [90]:

```
_ = sm.ProbPlot(ill, fit=True).qqplot(line='45')
```


QQ plot nám určuje, že obe dátové sady pochádzajú z rovnakého rozdelenia. Musíme však overiť normálnosť, teda z akého rozdelenia pochádzajú dáta. Či dáta pochádzajú z normálového rozdelenia zistíme pomocou Shapirovho štatistického testu.

In [91]:

```
stats.shapiro(healthy)
```

Out[91]:

```
ShapiroResult(statistic=0.9365670680999756, pvalue=2.090870662371791e-12)
```

In [92]:

```
stats.shapiro(ill)
```

Out[92]:

```
ShapiroResult(statistic=0.965526819229126, pvalue=7.179463330322595e-24)
```

Rovnako ako pri prvej hypotéze p-hodnota oboch vzoriek je menšia ako 0.05, čo znamená, že nulovú hypotézu zamietame. Preto použijeme mannwhitneyov test kde zistíme, či rozdiel medzi týmito dvoma vzorkami dát je alebo nie je signifikantný.

In [93]:

```
stats.mannwhitneyu(healthy, ill)
```

Out[93]:

```
MannwhitneyuResult(statistic=115540.0, pvalue=4.6860513610310735e-144)
```

Keďže p value je $<0,001$ pravdepodobnosť chyby je menej ako 1 promile. Rozdiel v hodnotách hematokrit medzi chorými a zdravými ľuďmi je štatisticky viditeľný teda signifikantný.

In [94]:

```
sms.DescrStatsW(healthy).tconfint_mean()
```

Out[94]:

```
(6.516524224485295, 6.575666274327055)
```

In [95]:

```
sms.DescrStatsW(ill).tconfint_mean()
```

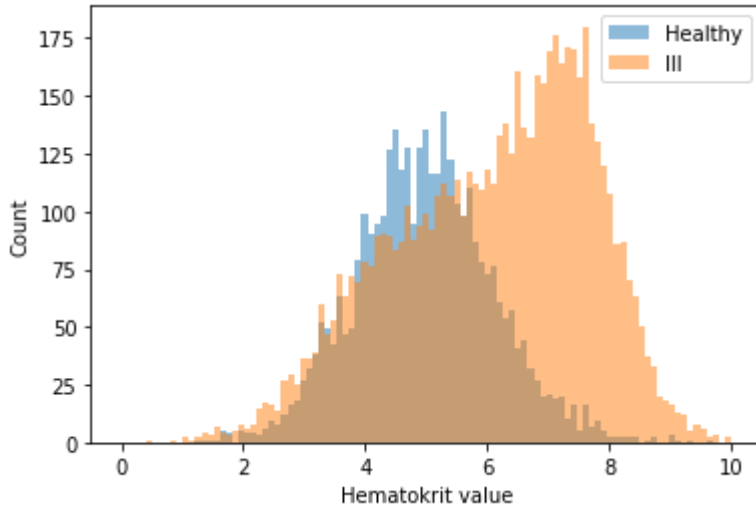
Out[95]:

```
(7.217278550202204, 7.252987426344504)
```

Takto vyzerajú vážené priemery jednotlivých vzoriek hodnôt hematokritov.

In [96]:

```
all_healthy=labor[labor['indicator']==0].hematokrit
all_ill=labor[labor['indicator']==1].hematokrit
bins = np.linspace(0, 10, 100)
pyplot.hist(all_healthy, bins, alpha=0.5, label='Healthy')
pyplot.hist(all_ill, bins, alpha=0.5, label='Ill')
pyplot.legend(loc='upper right')
pyplot.xlabel('Hematokrit value')
pyplot.ylabel('Count')
pyplot.show()
```


Dokázali sme teda, že naozaj môžeme vidieť, že väčšina ľudí, s hodnotou hematokritu nad 6 je chorých.

ZÁVER

Výsledky:

- Niektoré dáta mali nevhodný formát, preto sme ich na začiatku museli upraviť. Pokiaľ bol počet prázdných numerických hodnôt malý, vhodnou alternatívou bolo nahradenie hodnôt priemerom ostatných prítomných hodnôt. Ostatné nevhodné zaznamenané hodnoty atribútov sme buď opravili na jednotný formát alebo opravili chyby.
- Niektoré atribúty ako napríklad weight, ktorý reprezentuje váhu pacienta mali nezmyselné hodnoty tak bolo nutné tieto hodnoty odstrániť.
- V datasete sa nachádza viacero závislých premenných ale aj takých, ktoré majú negatívnu koreláciu s ostatnými atribútmi.
- Párovú analýzu údajov sme vykonávali nad viacerými dvojicami atribútov.

- Podarilo sa nám skúmať dáta a vykonávať štatistické testy na základe nami stanovených hypotéz. Na základe tejto analýzy a testov sme vyvodili horespomenuté výsledky a závery.
- Prípadne ďalšie nezrovnalosti v datasete budeme riešiť v ďalších fázach projektu.

Spojenie oboch tabuliek do jednej

Predpripravili sme si dáta a spojili sme obe tabuľky do jednej. V budúcich fázach sa nám to možno bude hodiť.

In [97]:

```
merged = pd.merge(labor, profiles, on=["ssn", "name"])
```

In [98]:

```
pd.set_option("display.max_rows", None, "display.max_columns", None)
print(profiles)
```

	residence	ssn	\
0	55180 Charlotte Mission\nPort Janiceton, MD 01615	707-91-3436	
1	4157 Chelsea Extension Apt. 138\nPhillipstown,...	882-73-6960	
2	8890 Rogers Trail\nNew April, VT 56293	395-27-1265	
3	6073 Roger Via Suite 739\nPort Johnfort, NM 79606	708-36-7168	
4	6685 Jason Trafficway Apt. 492\nWest Deantown,...	183-78-8749	
5	55098 Timothy Mall\nLake Rhondacheater, ND 95966	290-30-8274	
6	13209 Carol Grove\nPaulaview, LA 80082	335-75-2783	
7	7897 Joseph Valleys\nNelsonchester, KS 39327	147-66-1480	
8	070 Brandi Wells Suite 668\nWest Matthew, CA 5...	254-97-8945	
9	USS Gonzalez\nFPO AA 45598	579-57-3686	
10	543 Malone Plain Apt. 241\nDixonbury, NE 86064	278-44-3737	
11	Unit 8640 Box 0927\nDPO AA 01035	543-07-8565	
12	2170 Jacobs Light\nGeorgeton, MN 33093	200-20-4285	
13	2259 Roy Circle Suite 469\nRiceland, LA 03407	063-47-0942	
14	0080 Stephanie Stravenue\nLake Vincentbury, MN...	394-55-7199	
15	928 Taylor Road\nSouth Javier, AL 48046	439-78-2049	
16	554 Angela Centers\nCraigland, WA 49091	403-88-9976	
17	08090 Knox Turnpike\nSouth Melissa, MT 46137	225-27-1637	
18	10110 Michelle Dale Suite 614\nMeyersmouth, PA	601-45-2007	

In [99]:

```
pd.set_option("display.max_rows", None, "display.max_columns", None)
print(labor)
```

	relationship	smoker	alp	weight	trombocyt	hematokrit
0	divorced	yes	69.297540	96.36107	6.160090	5.430570
1	separated	yes	77.145640	87.14201	7.566480	5.491490
2	single	no	80.333350	77.58017	6.401810	3.432400
3	divorced	no	87.096550	112.49541	6.509800	4.315590
4	nop	yes	68.787240	85.92167	8.611020	7.984290
5	single	no	79.708620	129.95085	7.367040	5.195240
6	single	no	10.003150	87.46249	8.978060	8.215040
7	single	yes	70.735270	77.14382	8.039980	4.130440
8	married	yes	59.642350	78.69870	6.796710	6.353650
9	married	no	28.872070	61.87194	7.203420	7.892210
10	married	yes	61.581130	139.22602	8.245600	7.787920
11	nop	no	16.156060	100.64335	7.484450	7.814590
12	separated	yes	12.182920	18.82065	6.992360	6.769050
13	married	yes	69.137790	28.44820	7.191920	5.367200
14	nop	no	62.741910	99.61714	8.001600	5.735700
15	divorced	no	78.918530	65.07001	7.557410	7.133900
16	nop	no	21.419620	89.18042	5.068790	6.871180
17	single	no	80.333350	77.58017	6.401810	3.432400